

Benvolguts lectors:

La comunicació és un fet necessari en ciència. Un descobriment, per molt cabdal que sigui, no porta enlloc si no es difon i es comunica tant dins de l'àmbit científic com al públic en general. Els investigadors estem força acostumats a difondre la nostra recerca en fòrums acadèmics, però ens costa fer-ho a la societat que ens envolta a través de premsa, ràdio o TV. Sempre pensem que som avorrits, que no ens entendran o, pitjor encara, que els mitjans no transmetran correctament el que volem dir. La nostra desconfiança molts cops és fonamentada, ja que es tendeixen a fer grans titulars i això als científics ens espanta: per als mitjans o tot és blanc o tot és negre, i nosaltres necessitem posar-hi grisos. Reflexionant, però, ens adonem que part de la responsabilitat és nostra, ja que potser no sabem expressar-nos adequadament. Per això, a banda d'aquelles notícies bones i dolentes que apareixen als diaris, com són la troballa de la cura de malalties com el càncer, la diabetis, la sida, l'aparició d'epidèmies com la de l'Ebola o brots d'enterovirus, n'hi ha d'altres que passen més desapercebudes. Aquestes fan referència a la ciència bàsica, i són més difícils d'explicar, però un dia serviran per entendre, per exemple, com funciona un ecosistema, el paper de l'oceà en el canvi global, etc. Una solució intermèdia, en què s'expliquin aquests temes de manera entenedora, són les revistes científicodivulgatives accessibles per a un públic no especialitzat. A l'Estat espanyol hi ha, per exemple, la revista *Investigación y Ciencia*, i als Països Catalans, *Atzavara* i *Mètode*, a part de la present: **TREBALLS DE LA SOCIETAT CATALANA DE BIOLOGIA**.

Seguint, doncs, amb l'objectiu de difondre i fer més entenedora la ciència en aquest volum 67, ens plau presentar-vos nou articles editats pels doctors Jordi Barquiner, Francisco Montero i Màrius Morlans, sota el títol «La bioètica com a diàleg interdisciplinari», en què es reflexiona i es discuteix sobre els límits que pot depassar o no la ciència dins dels conceptes de l'ètica. També hi trobareu des d'una entrevista estimulant al doctor Robert Ricklefs, guardonat amb el Premi Margalef l'any 2015, fins als articles corresponents als premis de la SCB, a cura de Bàrbara Samper, i el de la Fundació Gemma Rosell, d'Oriol Caritg Cirera, respectivament. No us perdeu el flaix de ciència «Les plantes també s'estressen», de Núria Sánchez Coll, guardonada amb el darrer Premi Josep Maria Sala Trepat, i el personatge descrit per Pere Puigdomènech, que ens parla precisament de la vida i aportació a la ciència de Josep Maria Sala Trepat. Si seguiu llegint trobareu «Posthumans o humans feliços de ser-ho?», en què Ramon M. Nogués ens planteja un seguit de preguntes i reflexions sobre la condició humana, la mort i la natura. També anirem a una exposició de la mà de Josep M. Camarasa, que dóna a conèixer a la ciutadania un dels tresors més desconeguts del patrimoni cultural de Barcelona: el gabinet, la biblioteca i les col·leccions dels Salvador, «Salvadoriana: El 1714 de la ciència». Això no és tot, ja que anireu descobrint altres articles com el dedicat al superordinador MareNostrum, i el del Premi Nobel de Fisiologia o Medicina del 2015: «Un premi amb tres guardons per la lluita contra les malalties de la pobresa», per acabar amb l'apartat de Lectura, amb la ressenya d'Oriol Izquierdo sobre el llibre *La ciència en la literatura*, escrit per Xavier Duran. Esperem, doncs, que amb aquests articles relacionats amb la biologia i la ciència hàgim aconseguit transmetre i comunicar de manera entenedora, atractiva i estimulant què significa la ciència, i haver contribuït a esperonar una curiositat infinita.

DOLORS VAQUÉ, vocal de Publicacions de la SCB

La Nit de la Biologia: traguem la biologia a la llum del dia

Una de les missions de la SCB és apropar la biologia a la societat civil: fer que els ciutadans sentin els coneixements de la biologia com a quelcom proper, necessari i bell. A la SCB tenim una secció específica, la de Biologia i Societat, que treballa amb aquesta finalitat i, també, hem creat els premis de la Nit de la Biologia amb la intenció de celebrar —juntament amb la comunitat científica, els socis i simpatitzants de l'entitat, i el públic en general— els avenços assolits durant l'any en curs pels professionals i els estudiosos de les ciències biològiques del territori de parla catalana.

El juliol de l'any 2016 es va celebrar la primera edició de la Nit de la Biologia, en què es van presentar un total de 117 candidatures entre les diverses categories de premis. **Premi SCB a la Trajectòria Professional**, que s'atorga a una persona que ha contribuït al progrés o la difusió de les ciències biològiques al llarg de la seva trajectòria professional, i que enguany va recaure en el doctor Joan Massagué. **Premi SCB a un Article Científic** atorgat a un article de l'àmbit de les ciències biològiques amb un autor del territori de parla catalana, que va ser concedit al treball titulat «Miocene small-bodied ape from Eurasia sheds light on hominoid evolution», publicat a la revista *Science*. Jaume Llistosella i Antoni Sánchez-Cuxart van ser els guanyadors del **Premi SCB a la Divulgació** per la seva obra *Guia il·lustrada per a conèixer els arbres*. El **Premi SCB al Jove Investigador** va ser guanyat per Eva M. Novoa per la seva tesi *Evolution of the gene translation machinery and its applications to drug discovery*. Cal indicar que aquest premi s'atorga a una tesi doctoral dins de l'àmbit de les ciències biològiques defensada en una universitat dels territoris de parla catalana on només participen les tesis reconegudes prèviament amb la menció de premi extraordinari. El **Premi SCB a un Treball de Recerca de Batxillerat**, com el seu nom indica, s'atorga a l'autor d'un treball de recerca de batxillerat de ciències biològiques presentat en un centre d'ensenyament secundari dels territoris de parla catalana. Aquest va ser concedit a Robert Cilleros, pel treball «La bioacumulació i biomagnificació del mercuri». El jurat per a cada premi va estar format per tres persones triades *ad hoc* entre els quaranta-sis membres que formen el Consell Assessor, totes amb un alt prestigi dins del món de la biologia. Tota la informació i els detalls del premi es poden consultar a la pàgina web de la SCB.

He dit al començament que aquests premis volien apropar la ciència de la biologia a la societat. És per això que els premis han nascut amb la voluntat de ser itinerants: volem que la Nit se celebri en diferents institucions i territoris de parla catalana i que acabi sent una festa que surti de la seu oficial de la SCB. Un signe més de voler treure a la llum la biologia al nostre país.

Estem convençuts que les nacions també es donen a conèixer i es configuren per les persones que les formen. Volem ser un país conegut pels seus artistes, cuiners, esportistes, etc. Però des de la SCB creiem que les terres catalanes també han de ser conegudes pels biòlegs que han generat. Presentar-los a la societat civil, donar-los a conèixer i donar-los rellevància és l'objectiu dels premis. En definitiva, la Nit vol treure a la llum del dia la biologia que es fa a casa nostra, perquè el país se senti orgullós del treball tenaç constant i silent de molts biòlegs.

JOSEP CLOTET, president de la SCB